

21 Δεκεμβρίου, 1992

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣΤΙΔΗΣ,

Εφεσείων,

v.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΕΣΣΙΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση αρ.7773)

Έφεση — Κατά πόσο τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου εδικαιολογούνται από τη μαρτυρία — Σύμβαση εργολαβίας, που προνοούσε ότι αυτή διήπετο από τους όρους που είχαν εγκριθεί από τους Συνδέσμους Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου και Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου — Κατά πόσο υπήρχε μαρτυρία που να δικαιολογεί το εύρημα του Δικαστηρίου ότι το ενώπιον του κατατεθέν τεκμήριο 3 περιείχε πράγματι τους όρους αυτούς.

Ο εφεσίβλητος κίνησε αγωγή εναντίον του εφεσείοντα αξιώνοντας ποσό ΛΚ5.366,00 πλέον τόκους και έξοδα, σαν υπόλοιπο της αμοιβής του σαν εργολάβου για εκτελεσθείσα εργασία, δυνάμει σύμβασης εργολαβίας με τον εφεσείοντα. Στην σύμβαση αυτή υπήρχε πρόνοια ότι οι όροι συμβολαίου που είχαν εγκριθεί από τους Συνδέσμους Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου και Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου του έτους 1947 αποτελούσαν μέρος της σύμβασής μεταξύ των διαδίκων. Ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου κατατέθηκε σαν Τεκμήριο 3, έντυπο το οποίο κατά τον ισχυρισμό του εφεσίβλητου περιείχε τους εν λόγω όρους. Το πρωτόδικο Δικαστήριο αποδέχθηκε την απαίτηση και εξέδωσε απόφαση υπέρ του εφεσίβλητου σύμφωνα με την αξίωσή του. Κατ' έφεση, ο εφεσείων ισχυρίσθηκε ότι δεν υπήρχε αρκετή μαρτυρία ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου που να δικαιολογεί το εύρημά του ότι το τεκμήριο 3 περιείχε πράγματι τους όρους στους οποίους γινόταν αναφορά στην σύμβαση.

Αποφασίσθηκε ότι:

Υπήρχε αρκετή μαρτυρία τόσο από τον εφεσίβλητο όσο και από τον τεχνικό του γραφείου του αρχιτέκτονα του εφεσείοντα ως προς το περιεχόμενο του τεκμηρίου 3, η οποία επέτρεπε στο πρω-

τόδικο Δικαστήριο να προβεί στο επίδικο εύρημά του, ότι πράγματι το τεκμήριο 3 περιείχε τους όρους στους οποίους γινόταν αναφορά στο βασικό συμβόλαιο των διαδίκων. Εξάλλου, αν ο εφεσίων θεωρούσε ότι το τεκμήριο 3 δεν περιείχε τους όρους εκείνους, είχε κάθε ευκαιρία και δυνατότητα να παρουσιάσει ο ίδιος το αυθεντικό κείμενο των όρων όπως είχαν εγκριθεί το 1947. 5

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Έφεση.

Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρινακας (Κρονιδής, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 15 Οκτωβρίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 1453/80) με την οποία, αποδεχόμενος την απαίτηση του εφεσίβλητου - ενάγοντα, επιδίκασε σ' αυτόν ποσό £5.366 πλέον τόκους και έξοδα. 10

Α. Μαθηκολώνης, για τον εφεσείοντα.

15

Γ. Μιχαηλίδης, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Η έφεση αυτή στρέφεται εναντίον της απόφασης ημερομηνίας 15/10/1988, με την οποία Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρινακας, αποδεχόμενος την απαίτηση του εφεσίβλητου, ενάγοντα στην αγωγή αρ. 1453/80, επεδίκασε ποσό £5.366 πλέον τόκους και έξοδα προς όφελος του και εναντίον του εφεσείοντα, εναγόμενου στην εν λόγω αγωγή. 20 25

Τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς τα ουσιαώδη γεγονότα της υπόθεσης είναι τα ακόλουθα:

"Την 9.11.77 διάδικοι υπέγραψαν ένα συμβόλαιο εργολαβίας (τεκμήριο 4). Ο Ενάγοντας ανέλαβε την ανέγερση μιας πολυκατοικίας σε οικοπέδο ιδιοκτησίας του Εναγομένου στη Λάρινακα σύμφωνα με τα αρχιτεκτονι-

5 κά σχέδια του Αρχιτεκτονικού γραφείου "Αδελφοί Φιλίππου" (τεκμήριο 6) και τη συγγραφή υποχρεώσεων του ίδιου γραφείου (τεκμήριο 5) και σύμφωνα επίσης με τους Όρους του Συμβολαίου (τεκμήριο 3) έναντι του κατ' αποκοπή ποσού των £84.600. Ο Ενάγοντας εκτέλεσε με επιμέλεια την ανατεθείσα σ' αυτόν εργασία καθώς επίσης και την έξτρα εργασία σύμφωνα με τις οδηγίες και τις διαταγές των Αρχιτεκτόνων.

10 Την 12.12.79 έγινε η προσωρινή παραλαβή της οικοδομής σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος (η) των Όρων του Συμβολαίου τεκμήριο 3.

15 Την 21.12.79 οι Αρχιτέκτονες απέστειλαν επιστολή στον Εναγόμενο με τους τελικούς λογαριασμούς (τεκμήριο 1). Ο τελευταίος δεν απάντησε στην επιστολή αυτή αλλά ούτε και σε μεταγενέστερο στάδιο σε τηλεφωνικές και άλλες επαφές εξέφρασε οποιαδήποτε επιφύλαξη.

20 Την 2.9.80 έγινε η τελική παράδοση της οικοδομής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος (θ) των Όρων του Συμβολαίου."

25 Στο παρόν στάδιο και εν όψει των επιχειρημάτων που έχουν προβληθεί ενώπιον μας από το δικηγόρο του εφεσείοντα, θεωρούμε σκόπιμο να κάμουμε ειδική αναφορά στην ακόλουθη πρόνοια του βασικού Συμφωνητικού Εγγράφου μεταξύ των διαδίκων, ημερομηνίας 9/11/1977, Τεκμήριο 4:

30 "1. Αντί της κατωτέρω αναγραφομένης αμοιβής ο Εργλάβος θέλει εκτελέσει τας εργασίας τας εμφανιζόμενας επί των ρηθέντων Σχεδίων ή περιγραφομένας ή αναφερομένας εις την ρηθείσαν Συγγραφήν Υποχρεώσεων συμφώνως και υπό τους εις το παρόν συνημένους όρους του Συμβολαίου Σελίς 1-15 σημειουμένας Α (οι οποίοι είναι οι εγκεκριμένοι υπό του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου και υπό
35 του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου του

έτους 1947) ως συμπληρούνται ούτοι υπό του κατωτέρω αναγραφομένου Παραρτήματος σημειουμένου Β."

Το Τεκμήριο 3 είναι το έντυπο που, σύμφωνα με σχετικό εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου, περιέχει τους "Όρους του Συμβολαίου Εργαλαβίας Οικοδομικής Εργασίας δι' εν κατ' αποκοπήν ποσόν", τους εγκεκριμένους από το Σύνδεσμο Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου και από το Σύνδεσμο Εργαλάβων Οικοδομών Κύπρου, στο οποίο αναφέρεται η πιο πάνω πρόνοια του βασικού συμβολαίου των διαδίκων. Όπως θα εξηγήσουμε αργότερα, εναντίον του ευρήματος αυτού έχουν επικεντρωθεί τα επιχειρήματα του εφεσείοντα. Το Τεκμήριο 3 περιέχει δυο πρόνοιες, εκείνες των παραγράφων 6 και 7, με βάση τις οποίες το Αρχιτεκτονικό Γραφείο Ι. και Α. Φιλίππου, υπό την επίβλεψη του οποίου εκτελέστηκαν οι οικοδομικές εργασίες, αποφάσισε ότι στο κατ' αποκοπή συμφωνηθέν ποσό των £84.600 πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες προσθαφαιρέσεις:

Κατ'αποκοπή ποσό £ 84.600

Πλέον: 20

(α) Δια έξτρα εργασία £ 7.093

(β) Δια αύξηση εργατικών £11.659

Σύνολο επί πλέον ποσών £18.752 £ 18.752

Σύνολο £103.352

Μείον 25

(γ) Δια έλαττον εργασία £ 1.536

Υπόλοιπο £101.816

Μείον πληρωμές έναντι £ 96.450

Υπόλοιπο οφειλόμενο

£ 5.366

5 Για το πιο πάνω υπόλοιπο, ο εν λόγω Αρχιτέκτονας του έργου εξέδωσε τελικό πιστοποιητικό με ημερομηνία 3/9/1980, το οποίο ο εφεσείων παρέλειψε να πληρώσει και με βάση το οποίο εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση.

Τόσο ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, όσο και ενώπιον μας, ο εφεσείων δεν αμφισβήτησε την ενέργεια του Αρχιτέκτονα του όσον αφορά την αφαίρεση για την έλαττον εργασία.

10 Αμφισβήτησε όμως την ενέργεια του Αρχιτέκτονα του ως προς τα επί πλέον εργατικά. Στην ενώπιον μας διαδικασία και μετά την υπόδειξη μας ότι αναφορικά με την έξτρα εργασία υπάρχει ρητή παραδοχή στο δικόγραφο της Υπεράσπισης του εφεσείοντα, ο ευπαίδευτος δικηγόρος
15 του περιορίσε την αμφισβήτηση του εναντίον του πιο πάνω τελικού πιστοποιητικού του Αρχιτέκτονα του, μόνο σ'ότι αφορά το ποσό των £11.659 που αντιπροσωπεύει την αύξηση των εργατικών, παρά το γεγονός ότι ο εφεσείων είχε πληρώσει, χωρίς ένσταση ή αμφισβήτηση, μεγάλο
20 μέρος του εν λόγω ποσού. Μπορεί επίσης να αναφερθεί επί του προκειμένου ότι ο εφεσείων είχε εγείρει ανταπαίτηση στην αγωγή του εφεσίβλητου για ελαττωματική εργασία, χωρίς να περιλάβει σ'αυτή οποιαδήποτε απαίτηση για επιστροφή του ποσού που είχε πληρώσει, αδικαιολόγητα
25 κατά την εισήγησή του, έναντι της αύξησης των εργατικών. Η ανταπαίτηση εκείνη αποσύρθηκε σε μεταγενέστερο στάδιο.

30 Στην προσπάθεια του να αποφύγει πληρωμή του ποσού που πιστοποιήθηκε από τον Αρχιτέκτονα του, ο εφεσείων ισχυρίστηκε τόσο ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου όσο και ενώπιον μας ότι δεν υπήρχε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου μαρτυρία που να οδηγεί εύλογα στο συμπέρασμα ότι το Τεκμήριο 3 είναι το έντυπο που περιέχει πράγματι τους Όρους που έχουν εγκριθεί
35 από τους συνδέσμους των Πολιτικών Μηχανικών, των Αρχιτεκτόνων και των Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου,

σύμφωνα με τους οποίους οι διάδικοι είχαν συμφωνήσει ότι θα καθορίζονταν οι υποχρεώσεις τους αναφορικά με τις επίδικες οικοδομικές εργασίες. Χωρίς τους Όρους αυτών, η επίδικη χρέωση του εφεσίβλητου από τον Αρχιτέκτονα του για την αύξηση των εργατικών παραμένει, σύμφωνα με τον ευπαιδευτο δικηγόρο του, χωρίς οποιοδήποτε έρεισμα. 5

Υπάρχει αρκετή μαρτυρία τόσο από τον εφεσίβλητο όσο και από τον τεχνικό του Γραφείου του Αρχιτέκτονα του εφεσείοντα ως προς το περιεχόμενο του Τεκμηρίου 3, η οποία επέτρεπε στο πρωτόδικο Δικαστήριο να προβεί στο επίδικο εύρημα του ότι το Τεκμήριο 3 περιέχει τους Όρους στους οποίους γίνεται αναφορά στο βασικό συμβόλαιο των διαδίκων, ημερομηνίας 9/11/1977. Οι Όροι αυτοί δεσμεύουν τόσο τους διαδίκους όσο και τον Αρχιτέκτονα του Εφεσείοντα, ο οποίος είχε δικαίωμα και ταυτόχρονα υποχρέωση να τους εφαρμόσει κατά τη λήψη των αποφάσεών του στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του όπως του είχαν ανατεθεί με τη συμφωνία των διαδίκων. Η εισήγηση του εφεσείοντα ότι, επειδή στο Τεκμήριο 3 δεν αναγράφεται ότι οι Όροι που περιέχει εγκρίθηκαν το 1947, πιθανό να περιέχονται Όροι όχι υπό τη μορφή που είχαν εγκριθεί το 1947, είναι απαράδεκτη εν όψει της προσαχθείσας μαρτυρίας που κρίθηκε ως αξιόπιστη. Εξάλλου, ο εφεσείων είχε ευκαιρία και δυνατότητα, αν πράγματι πίστευε κάτι τέτοιο, να παρουσιάσει ο ίδιος αυθεντικό έντυπο των Όρων όπως είχαν εγκριθεί το 1947. 10
15
20
25

Η έφεση αυτή είναι εντελώς αδικαιολόγητη και απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος του εφεσείοντα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.